

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Expertgroep Klokkenluiders
p/a e-mailadres:
bestuur@expertgroepklokkenluiders.nl

**Directie Arbeidszaken
Publieke Sector**
Afdeling Arbeidsrecht, Integriteit
en Kennismanagement

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postbus 20011
2500 EA Den Haag

www.rijksoverheid.nl

Datum 12 oktober 2012
Betreft Adviespunt Klokkenluiders

Kenmerk
2012-0000572909

Uw Kenmerk
uw brief van 1 oktober 2012

Geacht bestuur van de stichting Expertgroep Klokkenluiders,

Met belangstelling heb ik kennis genomen van uw brief van 1 oktober 2012 betreffende de instelling van het Adviespunt Klokkenluiders en het daarbij gevoegde Zwartboek Klokkenluiders. In uw brief uit u uw bezwaren tegen het Adviespunt Klokkenluiders en meldt u de acties die u gaat ondernemen.

Allereerst wil ik mijn waardering uitspreken voor het feit dat voormalige klokkenluiders verenigd in de stichting Expertgroep Klokkenluiders (verder te noemen de Expertgroep) als ervaringsdeskundigen opkomen voor de belangen van klokkenluiders en zich inzetten voor een betere bescherming.

Met de Expertgroep ben ik van mening dat klokkenluiders die misstanden aan de kaak stellen, handelen in het belang van de maatschappij en daarom respect en bescherming verdienen. Waar nodig dienen zij geholpen en begeleid te worden. Voorbeelden uit het verleden laten zien dat het de klokkenluider lang niet altijd goed vergaat.

Het Zwartboek Klokkenluiders geeft een beschrijving van de netelige positie waarin een aantal klokkenluiders terecht is gekomen en schetst een negatief beeld van betrokken instituties binnen en buiten de overheid. Ik onderschrijf de opvatting dat in de ondersteuning van en zorg voor de klokkenluider stappen voorwaarts moeten worden gezet. Het brede wantrouwen dat uit het Zwartboek Klokkenluiders spreekt, deel ik niet.

Anders dan de Expertgroep, ben ik er van overtuigd dat het op 1 oktober j.l. geopende Adviespunt Klokkenluiders goede diensten kan verrichten. Bij dit nieuwe door mij en mijn ambtsgenoot van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ingestelde onafhankelijk adviespunt kan de potentiële klokkenluider uit de overheid of uit het bedrijfsleven zich vertrouwelijk en gratis laten adviseren, begeleiden en indien dat aan de orde is, laten doorverwijzen naar de organisatie waar zijn melding het beste in onderzoek kan worden genomen. Deze voorziening, waar in Groot-Brittannië al sinds medio jaren negentig zowel bij bedrijven, als in de zorg en bij de overheid goede ervaringen mee zijn opgedaan, ontbrak in Nederland en voorziet naar de mening van het kabinet en van de sociale partners in een belangrijke behoefte.

Datum
12 oktober 2012
Kenmerk
2012-0000572909

U pleit voor een onafhankelijk advies, meld- en onderzoeksinstituut, bij voorkeur zoals verwoord in het initiatiefvoorstel van de heer Van Raak. In mijn brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 28 maart 2012, Kamerstukken II, 28844, nr. 63, heb ik aangegeven dat eventuele initiatieven vanuit de Tweede Kamer niet worden doorkruist. Het Adviespunt Klokkenluiders heeft een tijdelijke basis, zodat het functioneren na twee jaar geëvalueerd kan worden en de uitkomsten daarvan meegenomen kunnen worden in een op te stellen instellingswet. Wettelijke verankering, al dan niet via een initiatiefvoorstel van de heer Van Raak, kan parallel hieraan worden ontwikkeld. Bij de uiteindelijke meningsvorming van het kabinet hierover zullen de alsdan opgedane ervaringen en ook de zorgpunten van de expertgroep worden betrokken.

Voor nu geldt dat we de klokkenluider per direct een duidelijke routekaart bieden. Alle potentiële klokkenluiders kunnen zich voor steun en begeleiding wenden tot het Adviespunt Klokkenluiders. Voor het verder in onderzoek brengen van een vermoeden van een misstand bestaan verschillende gespecialiseerde meld- en onderzoekspunten. Waar het een melding bij de overheid betreft, kan de klokkenluider zich wenden tot het vernieuwde onderzoekspunt, de Onderzoeksraad Integriteit Overheid, onder leiding van de heer Brouwer.

Dat de Expertgroep potentiële klokkenluiders een weg naar het Adviespunt Klokkenluiders publiekelijk gaat ontraden, betreur ik zeer. Ook het voorstel om op korte termijn met een pilot voor een advies-, meld-, en onderzoekspunt te komen, desnoods concurrerend met het Adviespunt Klokkenluiders en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid, stelt mij teleur. Dat brengt verwarring en onduidelijkheid en is geenszins in het belang van degene die hulp zoekt bij het omgaan met een vermoeden van een misstand.

Tot slot. De Expertgroep en ik gaan uit van dezelfde gedachte: klokkenluiders moeten gesteund worden en niet bestreden. Het kabinet en de sociale partners kiezen ervoor potentiële klokkenluiders nu te helpen met het Adviespunt Klokkenluiders, daar ervaring mee op te doen en over twee jaar de balans op te maken.

Datum
12 oktober 2012
Kenmerk
2012-0000572909

Ter wille van de mensen die nu met vermoedens van misstanden rondlopen en behoefte hebben aan hulp, roep ik de Expertgroep op deze koers te respecteren.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.W.E. Spies'. The signature is stylized with a large 'J' and 'S'.

Mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies